

Voto

Leuvense Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 21, dd. 4 maart 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzenruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Een stukje geschiedenis Spanningen tussen pers en gerecht

Dat de rechterlijke macht op gespannen voet leeft met de pers werd op 21 februari andermaal bewezen door de gerechtelijke raid bij een 20-tal journalisten en op de redactie van *De Morgen*. Interessante vraag hierbij is welke rol de uitvoerende macht in dit alles speelt. In het verleden werd immers reeds herhaaldelijk aangetoond dat de politici in de discussie rond gerecht versus pers niet zomaar vrijuit gaan. De recente voorbeelden liggen nog vers in het geheugen: de zaak Pour, het geval Buyle en Coenen. Maar ook ten tijde van Napoléon en Hitler kreeg de pers het hard te verduren. Voorwaar geen lovende referenties voor de huidige regering.

Voor zover we konden nagaan dateert het allereerste incident in België tussen de rechterlijke macht en de pers van 1858. In dat jaar werden drie Belgische journalisten door het Hof van Assisen in Brabant veroordeeld tot respectievelijk 13, 15 en 18 maanden gevangenisstraf omdat ze naar aanleiding van de mislukte aanslag op Napoléon III geschreven hadden dat dit minder erg was dan de aanslag door de keizer gepleegd op het Franse volk. Het Hof steunde haar vonnis op de wet van 20 december 1852, die tot stand kwam onder druk van de Franse keizer Leopold-Napoléon III die sankties eiste tegen Franse ballingen en Belgische journalisten die zijn regime bestreden.

Beledigen

In 1937 beriep Hitler zich op diezelfde wet van 1852 om regime-onvriendelijke publicaties in België onmogelijk te maken. Op 22 april 1937 verscheen op de tweede pagina van *De Vooruit* een allesbehalve vriendelijk artikel over het staatshoofd van Nazi-Duitsland. Onder de titel "Kanselier, Führer, beul en oppermensch" verscheen die dag een commentaar dat de Duitse ambassadeur in Brussel naar de pen deed grijpen. Op 23 april schreef hij een brief naar Berlijn. Daaruit volgde citaat: "... Tegenover dit herhaalde optreden van een krant, waartegen de Duitse regering steeds vaker heeft geprotesteerd, kan men overwegen of in dit geval niet kan aangedrongen worden bij de Belgische regering om de wet van 1852 toe te passen, die beledigen van buitenlands staats-hoofden strafbaar stelt..." Met dit laatste wordt de bedreiging van de persvrijheid rechtstreeks verbonden met de politisering van de rechterlijke macht.

Dit verband was ook het centraal thema van de afscheidsles van de Mechelse advocaat en auteur Frans Van Isacker toen hij zijn loopbaan als hoogleraar aan de Gentse rechts-faculteit afsloot. "Met pers en omroep, met magistraten en advocaten gaat het heel wat minder goed", zei hij. "ze komen herhaaldelijk in opspraak en er ontstaan twijfels bij de rechtgeaarde burgers omtrent hun onafhankelijkheid en integriteit". Zijn uitspraak illustreerde Van Isacker met drie recente aanvaringen tussen de rechterlijke macht en de mediawereld. Vooreerst was er de zaak Buyle. In

de nacht van zondag 13 op maandag 14 december 1981 ging Martens met de liberalen scheep en nam BRT-verslaggever Daniël Buyle een 'kritisch' interview af van de kersverse premier. In dit gesprek konfronteerde Buyle de premier met uitlatingen die hij destijds als CVP-jongerenvoorzitter had uitgesproken en volledig haaks stonden op de pas gevormde rooms-blauwe coalitie. Het interview was de aanleiding voor een ganse discussie over de objectiviteit van de BRT. De Raad van State behandelde de zaak en sanktioneerde Buyle op basis van een dokument van de CVP-studiedienst (Cepess). "In het arrest vind je hele zinssneden terug uit een propaganda-brochure van een politieke partij. Dit is één van de vele voorbeelden die bewijzen dat men in plaats van de echte gebreken van de justitie te

ledigen, namelijk haar traagheid en voor de meeste burgers onbetaalbare prijs, verkozen heeft haar onafhankelijkheid als derde macht te ondermijnen en aan de machtswellust der politieke partijen te onderwerpen", aldus Van Isacker.

Onwaardig

Als tweede voorbeeld haalde Van Isacker het proces van het linkse blad *Pour* aan. Daarbij werd hoofdredakteur Jean-Claude Garot veroordeeld wegens "heling" omdat hij een fotokopie had gebruikt van een geheime Interpol telex, die hem was doorgegeven door een vertaler van het Brusselse parket. Die vertaler had volgens het Hof van Assisen het dokument "verduisterd". Voordien beschouwde men zo iets als een schending van het beroepsgeheim. Volgens Van Isacker een compleet nieuwe theorie "waardoor men de schender van het beroepsgeheim een verduisteraar maakt om de hoofdredakteur als heler te vervolgen en aldus beiden te kunnen veroordelen zonder dat het Hof van Assisen er bij te pas komt".

Nog steeds volgens Van Isacker werd hetzelfde manoeuvre gebruikt in de zaak Martin Coenen. Onder de titel "Gangsterpraktijken" drukte freelancejournalist Martin Coenen in het weekblad *Humo* (februari 1984) een procesverbaal van de BOB af waarin te lezen stond dat hij het in Antwerpen gevestigd bedrijf Amoco Fina op grote schaal gesjoemeld werd met giftig afval. Amoco Fina legde klacht neer en er kwam een gerechtelijk onderzoek. Aan Coenen werd gevraagd om de "waarachtigheid" van het PV te bewijzen. Hij deed dit door het PV (met naam en toenaam) aan onder-

vervolg op p. 3

Benelux De Hoeksteen

De Benelux wordt door velen — terecht — aanzien als een van de belangrijkste fundamenten van de Europese Economische Gemeenschap.

Reeds tijdens WO II hadden de regeringen in ballingschap van België, Nederland en Luxemburg een douaneovereenkomst gesloten, die na de oorlog werd bevestigd.

Vanaf 1 januari 1948 bestond er een douane-unie tussen de drie landen, die in 1958 werd omgezet tot een volledige economische unie.

Het was dan ook niet meer dan logisch dat de Beneluxlanden, samen met Frankrijk, Duitsland en Italië, van bij het begin aanwezig waren op de besprekingen die in 1951 zouden leiden tot de oprichting van de EGKS (Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal). Luxemburg werd trouwens de hoofdzetel van de Gemeenschap omdat de andere landen het niet eens werden over een andere vestigingsplaats.

In 1955 werd door de Benelux-partners een plan uitgedokterd dat de economische integratie van Europa moest bevorderen. Het memorandum stelde dat men de vorming van een verenigd Europa 'moet

trachten te bereiken door de ontwikkeling van gemeenschappelijke instellingen, de geleidelijke versmelting van de nationale economieën, de totstandkoming van de grote gemeenschappelijke markt en het geleidelijk met elkaar in overeenstemming brengen van de sociale politiek".

Het Beneluxmemorandum werd door de overige EGKS-landen goedgekeurd, en een comité onder voorzitterschap van Paul-Henri Spaak moest de passende verdragen uitwerken.

Die verdragen werden in 1956 door de zes goedgekeurd, en op 25 maart 1957 werd het verdrag van Rome dat voorzorg in de oprichting van de EEG en Euratom goedgekeurd. De douaneunie tussen de zes werd op 1 januari 1968 een feit.

In 1973 traden ook Groot-Brittannië, Ierland en Denemarken tot de EEG toe. In 1981 werd Griekenland lid, in Spanje en Portugal werden in 1986 in de gemeenschap opgenomen. Het Europa van de zes is in 35 jaar het Europa van de twaalf geworden, en dit mede dankzij de Benelux. (LP)

Zwans

Vooruit dan maar. Noeste kringbladwerkers aller landen, het Uur van de Waarheid is weer daar. Na een broedperiode van 53 dagen, heeft Van Zwans trots gekakeld, en elf mooie kuikens zijn het resultaat. Tok, tok, tok, naar pagina 7.

Eenzaam

Het is eigenlijk godgeklagd. Alleen hier voor ons typmachines. Het gevecht met de toetsen, en telkens springen ze terug. Weet u waar we aan toe zijn? Weet u? Aan een goeie, ouwe, eerlijke, voor beide partners even bevredigende relatie. Zo eentje met heerlijke, rustgevende massage. Met een zoen voor, en een zoen na, ach... pagina 2.

Ave, Brian

Iedereen speelt in zijn leven wel eens vadertje of moedertje of doktertje of weten wij veel, maar zo gek als Monty Python zullen het er wellicht nog maar weinig bedacht hebben. Want geef toe, Driekoningen, dat is nog tot daar aan toe, maar wie kan er zich op beroemen ooit nog Jezus himself geweest te zijn? Wie, zegt u ons eens, wie? Wie anders dan Graham Chapman? Pagina 4.

Schrijf!!!

Kijk mensen, we zijn vol begrip, natuurlijk, u kent ons, we weten immers dat u hoogzwanger bent. Maar wilt u nu eindelijk eens een begin maken met dat bevallen. Kan het in godsnaam een beetje opschieten? Want we zijn het wachten meer dan doe. Als er volgende week geen lezersbrieven zijn, dan mag het gewoon niet meer. Basta!

LISST-TORNOOI — Misschien hebt u ze in alle drukte 'rond de Karnavalviering op de Oude Markt (Het Ouwe Plain, zei één van onze Bovenburen) uit het oog verloren, maar ze waren er wel degelijk. Polen, Fransen, Engelsen, Nederlanders en Duitsers. Een heel kontingent vrolijke broertjes en zusjes, mee genietend van het Belgisch bier, en tegen de tijd dat u dit leest wellicht ook een kater. En zeggen dat het er tijdens de openingsceremonie (met een heerlijke Masschelein die totaal ongepast uit de hoek kwam met een speech over hoe jammer het toch is dat de studenten zoveel moeten inleveren maar binnenkort krijgen jullie toch een nieuw zwembad), dat het er tijdens de openingsceremonie dus nog alle schijn van had dat ze ook aan 'port kwamen doen. Zoals u hierboven kan bemerken. (foto Pascal Grooten)

Benelux-debat Small is beautiful

Dinsdag 24 februari. De Kring Internationale betrekkingen organiseert in de Grote Aula een "debat" over de rol van de kleinere landen, en meer bepaald de Beneluxlanden, in de Europese Gemeenschap. Als sprekers waren hiervoor de drie eerste ministers van de Benelux uitgenodigd, en ze kwamen nog alledrie opdagen op de koop toe. Wilfried Martens, Ruud Lubbers en Jacques Santer (toevallig drie Kristen-Demokraten) zouden er voor het massaal opgekomen publiek met alleen zitplaatsen voor de genodigden — en niet voor de studenten —, een gezellig onderonsje van maken. Jan Schodts was moderator, al zat die er maar voor spek en bonen bij.

Als "gastheer" en voorzitter van de EG-ministerraad mocht Wilfried Martens het gesprek openen. Hij schetste de evolutie van de Benelux binnen de EEG, en benadrukte dat de drie Beneluxlanden via gezamenlijk overleg, en door de ortodoxie in hun optreden, dit wil zeggen het steeds nalezen van alle Europese verdragen naar letter en geest, steeds een dynamische en vooruitstrevende rol hebben gespeeld binnen de gemeenschap, ondanks de soms anti-europese ingesteldheid van sommige reuzen in de EG. Daarna gaf Martens een beeld van

de nieuwe ontwikkelingen die de gemeenschap de volgende jaren te wachten staan (onder andere nogal ingrijpende fiscale hervormingen). Tenslotte sprak hij nog over het belang van Sociaal Overleg, ook op Europees vlak.

Als tweede spreker mocht een erg gevatte en vlotte Ruud Lubbers zijn idee van de zaak geven. Hij kreeg dadelijk het publiek op zijn hand toen hij Leuven het epicentrum van Europa noemde, ondanks het feit dat Erasmus hier ooit niet aanvaard werd. Ook dit was volgens Lubbers aan ortodoxie te

vervolg op p. 3

Zeg niet zomaar Frans tegen meneer Verleyen

Woensdag 25 februari was Frans Verleyen, directeur van Knack, op uitnodiging van Politika te gast in hun gelijknamig kringkafé. Het kafee, voor deze gelegenheid opgesmukt met gehuurde planten, en inderdaad gezellig dan een grote aula, zat vol toen Verleyen om 21 uur het podium beklom. Doodmoe maar toch nog goed om het publiek mee te nemen aan twee uur te boeien.

Het schrijven zat Verleyen in het bloed. Een pa die onderwijzer, later inspecteur en ook nog jeugdschrijver op den brode was. "We waren met tien kinderen thuis." In de retorica startte hij, samen met de jongere Herman De Coninck, het blad van hun kollega terug op. In Leuven aangekomen (1960), begon hij voor *Ons Leven* te schrijven. Op vraag van Gaston Durnez maakte hij ook stukjes voor *Het Nieuwsblad*. Toen Verleyen afstudeerde, werd hij gevraagd assistent te worden en zo kon hij nog een jaar

studeren aan de Sorbonne in Parijs, van waar hij lange artikelen pleegde voor *De Nieuwe*.

Terug in België werd hij één jaar vast journalist bij de BRT-radio. "Er hing een heel eigenaardige sfeer, de media waren in volle expansie. Het was moeiteloos om journalist te worden. Ik belandde dan bij *De Standaard*", waar hij begin de jaren '70 werd weggehaald door Knack.

Instituut

Heel laat, nog maar sinds een jaar of drie, heeft Verleyen het gevoel gekregen dat de politieke en economische wereld een beslissing over hem genomen heeft: Verleyen telt mee, is opgenomen door het establishment. Hij draagt nu een duur pak en heeft een sekretresse die erop toeziet dat zijn schoenen bij het geheel passen. Toch is hij nog geen politiek instituut. "Manu Ruys, van wie ik nooit gehouden heb, is dat wel, hij telt voor drie ministers."

Frans Verleyen zweert bij de metode van het interview. "Ik ben geen nieuwjournalist, voor mij geen investigatieve journalisme. Ik heb politiek gefunctio-

Vorige week was Frans Verleyen te gast in het kafee van Politika. Hij voorspelde dat de regering in het najaar zou vallen. (foto Hendrik Delagrane)

neerd via het interview." Model voor Knack stond het klassieke 'national magazine', *Times*, *Newsweek*,... (For thinking people... Voor mensen die denken. "Knack is inderdaad een kopie. Trouwens, ik kan toch niet zeggen: voor idioten..."). In Vlaanderen moet je wat onderwijs-elementen behouden, gezinsvriendelijk zijn (apart katern voor de vrouw!). "We hebben ook niet de middelen om *Newsweek* te maken."

De relatie tussen de politieke journalist en de politieke beroepsklasse ziet Frans Verleyen als een soort *osmose*. "Zij die dit ontkennen liegen!" Die *osmose* komt tot stand door rond te lopen in de Wetstraat, je leert persattachés kennen, er wordt heel wat gelunched. Van veel ministers ken je na een tijdje hun idealen, hun persoonlijk leven. Dat kan je publiceren (zoals *De Morgen* dat doet) maar dan sta je binnen 3 à 4 maanden buitenspel. Interviews worden geweigerd enzovoort. In het politieke milieu kan je je dus maar handhaven door het bijkomstige achterwege te laten. "Ik ben daar voor, dat is beschaaft." Een goed politiek journalist is iemand die geduld heeft om te leren wie wie is, om bronnen te vinden, hij moet over een soort diplomatiek talent beschikken, veel lezen en vooral hard werken en *malgré tout* zijn eigen maatschappij graag zien.

Tindemans

Politieke druk op journalisten bestaat volgens Verleyen niet. De enige druk die hij ervaart is het feit dat hij wel eens last heeft met zichzelf als hij dingen schrijft waarvan hij weet dat ze sommigen geen plezier zullen doen. "Maar dan overwin ik mezelf en zeg: een goede politikus kan daartegen. Martens bijvoorbeeld kan daartegen. De half-mystieke, egocentrische, narcissische Tindemans niet." Dehaene ("waarvan ik weet dat hij geen eerste minister wil worden, ik weet immers

alles) en Gol noemt hij killers in het informatieproces.

De Knack-directeur had het natuurlijk ook over *De Morgen*. "Dit is geen echte krant: ze openen met één bepaald thema, dat niet noodzakelijk nieuws is, wat hun eigen optie is. Ik heb een vage vrees dat ze te hard lopen voor het absorptievermogen van het publiek." Verleyen is van oordeel dat *De Morgen* groot kan bloeien als een weekblad, met alle respect voor Goossens en voor de mensen die er zo ontroerend hard werken.

De inval bij *De Morgen* was een domme operatie, had iets stripverhaalachtig. Die inval kadert in een ketting van kleine dingen die wijzen op een toenemende geslotenheid van onze maatschappelijke processen. "Ik kan er niet tegen, net zo min als ik tegen de volmachten kan."

De droom van Verleyen is ooit Minister van State te worden en drie belangrijke boeken te schrijven. Maar eerst wil hij Knack ("dat is mijn kind, ik heb het gemaakt") doorgeven aan een nieuwe leider, een jongbloed, iemand die 15 jaar jonger is dan hijzelf. "Ik heb al een mooi en prachtig leven gehad."

Tien slotte waarschuwde Verleyen herhaaldelijk het publiek dat de regering in het najaar zou vallen. Dat te weten is een kwestie van *osmose*. U bent gewaarschuwd.

Marc Heeren
Trui Moerkerke

Autonomie, inzet en trouw in relaties "Absoluut geluk bestaat niet, tevredenheid wel"

Vorige week kon u lezen hoe u de ware Jakob aan de haak kunt slaan. Deze week kunt u lezen hoe u hem/haar kunt behouden. Een tweede lezing in het kader van de veertiendaagse rond realiteeroming en seksualiteit. Het werd geen saai uiteenzetting, maar een boeiend relaas vanuit de problemen die Dr. Alfons Van Steenwegen in zijn praktijk ontmoet.

mensen houden soms niet genoeg van zichzelf. En wie kribbig is met zichzelf, is kribbig met zijn partner. Alle geluk in de handen van je partner leggen ("ik ben gelukkig als jij gelukkig bent") geeft blijk van een tekort aan zelfvertrouwen. Dat lukt bovendien nooit helemaal: niemand is ooit absoluut gelukkig, tevreden zijn daarentegen kan wel.

Andere aspecten van zelfstandigheid zijn: het leven interessant vinden, geen schuldegoelens hebben tegenover het verleden en geen angst hebben voor de toekomst.

Zelfstandigheid, heb je dat of ben je dat? Om zelfstandig te zijn moet je in ieder geval een aantal dingen hebben: je moet eigenaar zijn van je eigen gedachten, je moet je eigen ideeën durven uiten en verdedigen. Je moet een eigen lichaam hebben: je moet het plezier ervan ontdekken en weten: dit is mijn lijf en ik kan de andere daarop toelaten als ik dat wil. Zelfstandigheid betekent ook dat je de aandacht van iemand kan verwerven, dat je weet te bereiken dat je boeiend en interessant gevonden wordt. Zoniet ontstaat er een klaag- en zaaggedrag, dat na een tijdje irriterend werkt.

Een laatste facet van zelfstandigheid is het verwerven van verantwoordelijkheid voor bepaalde taken: vaak worden taken zo verdeeld dat men ze niet echt moet doen. Een man helpt bijvoorbeeld in het huishouden "van zijn vrouw", en nadien controleert de vrouw wat hij gedaan heeft. Echte taakverdeling houdt echter in dat je de uitvoering en de controle overgeeft.

Inzet

Een tweede aspect van relaties dat Alfons Van Steenwegen ter sprake bracht, is inzet in relaties.

Inzet is niet gevoelsmatig meegesleurd zijn, is niet sympathie, verliefdheid, blind entousiasme. Inzet is ook niet neurotisch samenleven.

Inzet is een keuze, veronderstelt 'verlies wegens winst': je laat iets vallen (vrijheid, vriendschap) omdat je iets anders wil verwerven.

In een huwelijk geldt: ondanks het feit dat je niet bent zoals ik me droomde, zet ik me voor je in.

Maar die inzet is niet onbeperkt: wanneer je te veel geeft, komt later de rekening. Dat speelt ook mee in de seksuele relatie: goede seks kan niets als je niet aangesproken voelt door de

andere. Opoffering in seks leidt nergens toe: eigen plezier, opwindend langs beide kanten is noodzakelijk.

Konfrontatie

Wat zet men nu eigenlijk in in een relatie?

Ten eerste zet je aandacht, tijd voor je partner in: op bepaalde momenten moet je je eigen belangen en interesses opzij kunnen schuiven en alleen over hebben voor je partner.

Ten tweede is er het 'konfronteren als respect': de andere willen sparen getuigt van gebrek aan respect voor de andere. Konfronteren houdt in dat je de verschillen scherp stelt, wat al een eerste stap in de richting van het opheffen van die verschillen is.

Als getuigenis van de inzet die iemand kan opbrengen, zijn niet de woorden, maar de daden belangrijk. Iemand die altijd zegt: "Ik hou zo van jou", maar niets doet binnen die relatie, vertoont duidelijk geen bereidheid tot inzet. Inzet doet de partners van de relatie deugd en verhoogt de intimiteit binnen de relatie.

Trouw

Trouw bestaat in eerste instantie uit trouw aan jezelf: iedereen heeft een eigen waardeschaal. Dat wat je als belangrijk ervaart, moet je ook doen, eventueel ten koste van het voortbestaan van je relatie.

Trouw is ook trouw aan de ander. Deze vorm van trouw bestaat niet uit gewinning aan mekaar, uit gewoontevorming. Deze elementen brengen sleet op de relatie: de partners hebben de indruk: "Ik weet hoe je bent, ik weet wat je nu zal zeggen/denken..." Zo verstaat de relatie en de verschillen tussen beide partners hebben niet mee tot gevolg dat men voortdurend bijleert van elkaar. Een goede relatie moet een *ruilrelatie* zijn: je moet evenwicht vinden tussen aanpassing (geven) en verandering (krijgen).

De grens van de trouw aan de andere is de trouw aan jezelf. Wat de uiterlijke tekens van die trouw zijn, moeten de partners zelf uitmaken: voor het ene paar is dat de seksuele trouw, voor een ander paar is dat een exclusieve aandachtrelatie, terwijl zij seksuele vrijheid genieten.

Carla Rosseels

Een eerste aspect dat Dr. Alfons Van Steenwegen behandelde, was de autonomie in relaties. Iemand die autonoom is, is iemand bij wie het zwaartepunt van zijn leven bij hem of haar zelf ligt.

Kenmerken daarvan zijn onder andere het losgekomen zijn uit het gezin van oorsprong: je moet stelling nemen tegenover de boodschappen die je van daaruit worden opgedragen.

Een zelfstandig persoon vertoont in zijn omgang met anderen eenheid en echtheid. Eenheid houdt in dat je alle innerlijke conflicten oplost, dat je kiest voor het ene of voor het andere. Een voorbeeld: je kiest voor een avondje uit met je vriendin in plaats van thuis te blijven met je man. Op dat bewuste avondje zit je dan ook niet voortdurend te piekeren over hoe het nu gaat met je man.

Echtheid houdt in dat je eenduidig bent tegenover je partner. Dat kan bijvoorbeeld een belangrijke rol spelen op seksueel vlak: een partner kan ja zeggen met zijn woorden, maar niet met zijn lichaam. Daardoor zet hij de andere partner klem. Die weet niet meer waar hij aan toe is: moet hij verder vrijen of moet hij er mee ophouden?

Zelfwaardering

Een zelfstandig persoon heeft ook een beseft van een zekere beperktheid: je moet weten dat je niet alles kan hebben. Zo streven mensen die geplaagd worden door jaloezies meestal naar absolute zekerheid omtrent hun partner. Zekerheid kun je echter niet absoluut verwerven. Wat je wel kunt hebben, is vertrouwen, ondanks het feit dat je niet alles weet.

Een ander belangrijk aspect van zelfstandigheid is zelfwaardering:

Mededeling aan lezers, schrijvers en adverteerders

Vanaf nummer 22 zal Veto niet meer op donderdag of woensdag verschijnen, maar wel op (slik) MAANDAG. Wanneer je na een lang kabbeld weekend dus terug in Leuven aanbeldt, krijg je meteen al de nieuwe Veto op je bord. Tenminste dat is de bedoeling de komende weken. Of dat in de toekomst steeds zo zal blijven, moeten we nog zien, maar intussen is het belangrijk dat u weet dat u voor berichtjes, Zoekertjes, Agenda, enzovoort niet meer bij ons terecht kan in de loop van maandag, want dan ligt alles reeds bij de drukker. Alle bijdragen, inclusief advertenties, moeten vrijdagmiddag in het redaktielokaal ('s Meiersstraat 5 te Leuven) liggen. Het tijdstip van de redactievergadering blijft ongewijzigd, te weten vrijdag om 15.00 u. Zo zijn we getrouwd en zo zullen we leven. (D.W.)

Veto, jaargang 13 nr 21 dd 4 maart 1987

Redactieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
Hoofdredactie: Didier Wijnants
Redactiesekretaris: Hilde Devoghel
Redactie: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Jan Huysse, Trui Moerkerke, Carla Rosseels, Marc Sys, Peter Vermeiren
Doka: Pascal Groeten, Ingeborg Vandenburg, Peter Vermeiren
Zetwerk: Marc Heeren, Filip Huyzentruij, Trui Moerkerke, Koen Van Muylem, Didier Wijnants
Lay out: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Jan Huysse, Trui Moerkerke, Carla Rosseels
Tekeningen: Tuur Ruytjens
Medewerkers: Jan Antonissen, Joost Bollens, Geert Dhont, Erwin Jans, Rudy Lanssens, Luc Purnelle, Herwig Willaert, Het uur Zwans
Eindredactie: Geert Coene

Oplage: 8000 exemplaren
Drukkerij: Rotatyp Brussel
Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas: ten laatste vrijdag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen
Redactievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

Flater van de organisatie

Graham Chapman's Dying Circus

White boots, blue jean pants, en een afschuwelijke, typisch Engels rood en blauwe vest. Graham Chapman in de bar van zijn hotel. Zo is hij op vrijdagmorgen 20 februari van het vliegtuig gestapt, en geen mens die eraan twijfelt dat hij er zo ook weer zal op stappen. Hij is slungelachtig, met zijn grote, lange lijf en zijn benen die wat veren als hij voortgaat: een overjarige tiener. Zijn ogen, immens en onbested, knikkers haast, zien er de hele avond triest en afgejakkerd uit. Het grappige rollen van vroeger is er uit verdwenen, of het komt maar zelden meer terug. Misschien vergeten we te vlug dat deze man haast zevenenvertig is.

Toch ziet Chapman er eigenlijk nog verbazend jong uit. Vooral als je bedenkt hoe hij jarenlang een notoir alkoholist pleegde te zijn. Nu heeft hij een cola voor zich staan, en toch klinkt er weinig spijt door in zijn verhalen uit die periode. "Ik heb toen dingen kunnen doen, die ik later, nuchter nooit meer zou hebben durven doen." Het was al bij al een erg dankbare ervaring, wellicht ook omwille van zijn vriendschap met Keith Moon, drummer van The Who, over wie hij klaarblijkelijk hele schoendozen vol met anekdotes zou kunnen ophalen.

Midlands

Maar op een dag bij het begin van de opnames voor The Holy Graail, in de koude, natte heuvels van de Midlands, 20 mijl weg van de dichtsbijzinde herberg en trillend van de dorst, besloot Chapman het onmogelijke, en stopte ermee. Waar Keith Moon uiteindelijk zou ten onder gaan, slaagde hij, alhoewel kwade tongen beweren dat hij sindsdien niet echt grappig meer is geweest.

Veto: Is het vervelend om steeds maar weer aan uw Monty Python-achtergrond herinnerd te worden?

Chapman: "Nee, want Python was (en is) deel van mij, net als ik er deel van was. Het nadeel is echter dat de mensen altijd verwachten dat de dingen die ik maak voor eeuwig Pythoneske zullen blijven. En ik wil ook wel eens iets anders proberen. Aan de andere kant zou wat ik nu maak misschien nooit gelezen worden, als ik niet die beroemde Graham Chapman was geweest."

Ook later op de avond zou blijken dat het verleden er voor Graham Chapman eigenlijk geenszins te veel aan is. Zeker de helft van de vragen die vanuit het publiek werden gesteld hadden iets met Monty Python te maken, maar geen enkele bleek hem echt te veel. Het had er zelfs veel van weg dat hij er desnoods zelf over zou begonnen zijn.

Toch wenst Chapman duidelijk niet zomaar meer geïdentificeerd te worden met de grasjas van weleer. Zo voelde hij zich bijvoorbeeld helemaal niet geroepen om ook maar iets grappigs te antwoorden op de vragen die gesteld werden, en dat wellicht zeer in tegenstelling met de verwachtingen van het grootste gedeelte van het publiek. Natuurlijk, geeft hij toe, er moeten naast de serieuze ook lichtere stukken steken in zijn show. Wanneer echter bij herhaling geschreeuwd wordt dat Chapman nu ook maar eens "something funny" op de planken moet zetten ("couldn't you do a sketch, you have been rather dull till now?"), weigert hij halstarrig.

Slechts bij het begin van de show mochten de aanwezigen even de oude Pythonse smaken. Chapman vroeg "Two minutes of abuse" (geschied, geroep, getier, je verzint het maar), en hij kreeg ze ook. Gelach, maar daarmee was de kous af.

Beatle

Veto: Veel mensen zitten net als dat voor de Beatles het geval was te wachten tot de Monty Python groep opnieuw samen-

komt. Met welke Beatle voelt u zich het meest verwant?

Chapman: "De drummer die eruit vloog voor Ringo. (maar licht niet) Ik weet niet goed waarom, maar er bestond een vreemde verwantschap tussen Python en de popgroepen van onze tijd. Waar de Beatles voorkwamen, veranderde er iets in de popmuziek, en sommige mensen belden dat waar wij passeerden ook de komedie niet dezelfde is gebleven."

"Ik denk dat we eigenlijk meer gemeen hebben met een groep als The Goones, die voor de BBC een radio-programma maakten. Ook zij braken met het bestaande patroon, deden dingen waarvan men onderstelde dat je ze niet deed. Een leeg scherm gebruiken, bijvoorbeeld, dat hebben wij ingevoerd, of we gingen soms heel bewust amateuristisch te werk. (denkt, of droomt) Met onze universitaire achtergrond wilden we vooral iets brengen dat echt en heel origineel was."

In die kontekst wordt het de Monty Python groep trouwens nogal eens verweten dat hun publiek elitair zou zijn. Dat hun humor intellektualistisch is, en voor de gewone burger nauwelijks te pruimen valt. Voor Chapman zelf lijkt het probleem onbestaande. "We hebben nooit geprobeerd naar een bepaalde groep toe te schrijven", zegt hij. "We deden gewoon wat we zelf leuk vonden." Maar daar zit het hem natuurlijk juist.

Afkeer

Veto: Monty Python is al een tijdlang uit de omloop. Voelt u zich nu vrijer om dingen te doen die u zelf wil?

Chapman: "Ja, want de grappen bij Monty Python moesten altijd door de hele groep goed bevesten worden. En soms werkte dat wel frustrerend, ook al greep op die manier vaak een gezonde selectie plaats. Overigens, als ik nu iets schrijf, zit ik me nog steeds in mijn achterhoofd af te vragen: wat zouden de anderen daarvan vinden?"

"De interview-vorm die ik in mijn show gebruik is toch iets dat ik uit mijn Python-periode heb overgehouden. Ook toen moesten we dikwijls naar dat soort goedkope televisie terugrijen. We beschikten immers maar over een vrij beperkt budget, de BBC hield niet zoveel van ons. Nog steeds niet trouwens, maar die afkeer is wederkerig."

Veto: Geeft u dan misschien eens een paar mensen, komieken, waar u wel van houdt?

Chapman: "MMMmm. The Goones, Peter Sellers, W.C. Fields, Woody Allen ook wel, in zijn vroegere films. En vandaag kijk ik wel eens naar The Young Ones. Die zijn een beetje als wij vroeger. Maar wilder, extremely rude."

Graham Chapman op de terugweg dus. Weinig spiritueel, nauwelijks vatbaar voor enige inspiratie. Automatische piloot leek, behalve wat ons interview vooraf betreft, wel het

steutelwoord voor de hele avond. Herhaling, en truks. Zelfs de gekke, schreuwelijke stem die hij helemaal in het begin even te voorschijn toverde — bij het schelden, weet u wel, stelt niets méér voor dan een flauw terugrijen naar successen van vroeger. Er zal al veel moeten gebeuren voor die man ons nog het huis uit krijgt. Maar misschien vergeten we te vlug dat hij haast 47 is.

Lode Desmet
Rudy Lanssens
Peter Vermeiren

Graham Chapman. "Tja, de kruissnelheid van de Afrikaanse zwaluw? I don't know. Ahhhhh." (Foto Peter Vermeiren)

Vlaamse vertellers schrijven Mooie Jonge Goden

Vlaanderen leest. Meer dan vroeger, schijnt het. En, natuurlijk, anders dan vroeger. Tijden en smaken veranderen, generaties lossen elkaar af, zelfs in de Vlaamse literatuur. De aflossing van Claus en co zal evenwel niet voor morgen zijn. *Mooie Jonge Goden*, een bloemlezing van 13 kortverhalen van evenveel jonge Vlaamse auteurs uitgegeven bij Kritik, beleeft zijn tweede druk maar stemt weinig hoopvol. Een subjectieve recensie, of wat had u verwacht?

De uitgever legt de bestaansreden van zijn boekje in een voorwoord uit: "*Mooie Jonge Goden* zijn de Vlaamse auteurs die ons taalgebied een literatuur van formaat zullen bezorgen en daar vandaag al mee begonnen zijn." Verder vertelt hij dat het boek niet pretenderend volledig is, wel een boeiend overzicht van "het jonge Vlaamse letterland" te bieden. Het siert de uitgever dat hij zijn centen spendeert aan jonge schrijvers die zoniet alles dan toch veel te bewijzen hebben. Om de risikofactoren wat te beperken werd berokofd gedaan op jonge schrijvers die al enige literaire faam verworven hadden voor de verschijning van het boek: Tom Lanoye, Herman Brusselms, Johnny van Tegenbos, Jan Lampo om de belangrijkste te noemen. Niet altijd met evenveel succes, zoals moge blijken uit het onderstaande: 13 op een rij.

Mindere goden

Mooie Jonge Goden wordt ingeleid door een verhaaltje van Frank Albers over twee figuren, Blend en Bogus. In

het verhaal is de Olympus een stad geworden, genaamd Olympia. De mens lijkt de taak van de goden overgenomen te hebben en is daar niet zo gelukkig mee. Albers stapelt de postmoderne cliché's op een hoopje en laat zijn personages op Godot wachten dat het een lieve lust is: "...bovendien zo saai dat zij misschien aan saaiheid ten onder gaan", precies, ja. Wim Neetens is blijven hangen in de sixties. Zijn *De Juiste Mensen* is een slecht geschreven verhaal over mensen met visie — alleen het woord al — en realisten en hoe deze laatste doen waar de anderen slechts over praten. Flauw.

Een vaak voorkomende ziekte onder jonge literatoren is de drang tot mooischrijverij. De jonge schrijver schrijft recht wat krom is of omgekeerd want Literatuur is tenslotte het leven niet. Sterren bestaan niet in zijn taalgebruik, wel het gesterne. Joris Denoo en Bob Van Laerhoven zijn in dat bedje ziek. Een wilkeurige greep uit het verhaal van Denoo — overigens niet geheel waardeloos —: een jongen die een meisje met "een mond als een

strand" op "een bulgaarse kelderklapzoen" trakteert of hoe de jonge kunstenaars in actie worden beschreven: "Wij even gelachen, een beetje vierkant in het rond gedraaid en dan met gezamenlijk gezoeft tegen iets donkers geplaat." Zoevende plassers, nu ook in België.

Halfgoden

Mooischrijverij is iets wat Herman Brusselms zeker niet aangewreven kan worden. Als hij niet oplet verzelt hij in het doodlopende straatje van de vuilschrijver. Al vertoef hij daarmee in goed gezelschap want ook wijlen Cypriel Buysse erleefde er tijdelijk. *Tai deux amours* bevat alles van wat al in *Heden Ben Ik Nuchter*, Brusselms' vorig boek, stond te lezen. In een vulgaire versie, wel te verstaan. Pornografie verstikt te worden door loze dreigtek. Herman Brusselms moet zijn huiswerk grondiger maken en geen kladersvies van verhalen indienen.

Schrijvers hebben vaak een groot ego, dat is geweten. Sommige schrijvers schrijven erover in nauwelijks verholde vorm. Jan Lampo, Johnny van Tegenbos en, gedeeltelijk, Guido van Heulendonk helen verdacht veel naar egotripperij over. Ze slagen er nauwelijks in iets echt te vertellen. En dat was toch de bedoeling, niet?

Een geval apart is Stefan Hermans. Een *groter hoofd* is een literair, goed gekonstrueerd verhaal over een jongen die blijkt hoog te kunnen opspringen en te kunnen vliegen. Merkwaaardige zinnen zoals "Een jongen maakt, lang voor hij man is, een metershoge sprong en raakt voor de rest van zijn dagen

zijn zusje niet meer kwijt", en "Er is, niets dat het eenvoudige geluk van een jongen zo erg verknoeit, als het plotseling ontdekken van een groot en nutteloos talent; er is niets dat eenzamer maakt, vertwijfeld er en hoogmoediger gelijk." Een verhaal rijk aan symboliek, vlot geschreven en, vooral, overdacht.

Mooie Jonge Goden

Drie aanbevelenswaardige verhalen resten ons; Hermans, Mijlemans en Lanoye. Hermans heeft een naam om het ver te schoppen in de Nederlandse literatuur. Zijn verhaal, *Een brief aan Rosa Horvath*, is opvallend in zijn soberheid. Het is er aangenaam verpozen tussen de woordoverdadigheid van veel anderen. In de brief worden stilte, verdriet en herinnering zoals het hoort opgeroepen: sober en efficiënt.

De inmiddels overleden Marc Mijlemans schrijft op een andere manier: snel associatief en met een ongewoon scherpe zeggingskracht. "Post-Joyceaanse écriture automatique", zo noemde Knack het. Mijlemans zal er waarschijnlijk eens hartelijk om gelachen hebben. In het biografietje achter het boek schrijft hij het volgende over zichzelf: "Hij schrijft omdat hem oit het betreden van een tennisclub werd verboden. Hij schrijft uit wraak. Wraak op mensen die nooit een letter van hem zullen lezen." *De halve wereld* handelt over een jongen die, in de boze buitenwereld verstrikt, uit is op wraak. Het is het stilistische hoogtepunt van het boek. Vooral, ik herhaal mezelf, de precieze diktie en de grimmige humor spreken aan: "O, ik heb reeds meisjes ontmoet die erop stonden me aan hun ouders voort te stellen nog voor we zelfs

maar close gedanst hadden. Ik wilde hun godvergeten borsten zien, niet hun vaders. Als ik vaders had willen zien, was ik thuisgebleven. Ik heb er ook één."

Als een kórtverhaal echter een echt verhaal moet zijn met een goede plot, een onderhoudende toon, vaart, spanning en niveau dan heeft Tom Lanoye de oppergaai afgeschoten. Een *perfecte moord* is een perfect kortverhaal in dat opzicht. Het is de enige echt akuratte vertelling. Het vertelt over mensen die veranderen als kameleons en mensen die zichzelf niet kunnen luchten in anderen. Lanoye verstaat de kunst van het vertellen: een plot die zich ontplooft en iedere lezer die wil weten hoe het allemaal afloopt. Niet slecht voor een slagerszoon met een brillette.

Mooie Jonge Goden valt in zijn geheel wat smallertes uit. De toekomst zal uitwijzen of er wat van de jonge Vlamingen terecht komt. Afspreek over tien jaar. God word je niet van de ene dag op de andere.

Jan Antonissen

CAPTAIN COPY
 NAAEMESTRAAT 113-115
 3000 LEUVEN
 Tel. 016/23.61.60

Debat Mandel-De Grauwe

De Vrije Markt of Marx?

Wie van beiden heeft gelijk? Zeshonderd mensen moeten met die vraag rondgelopen hebben. Toen de heren professoren Mandel en De Grauwe hun entree maakten, zat de Grote Aula dan ook afgeladen vol. Paul De Grauwe, neo-liberaal ekonomist baarde enig opzien met zijn knalrode das. Ernest Mandel, marxistisch ekonomist, hield het dan weer bij neutrale tinten. Een zoveelste bewijs dat men niet op basis van het uiterlijk mag oordelen?

Mandel mocht de spits afbijten met zijn antwoord op de vraag of er wel een crisis is. Vrij vlug betrok hij bij zijn analyse het begrip lange golf, één van zijn stokpaardjes, in elke lange golfbeweging komt een depressieve fase voor, zo was er een depressie in het interbellum, en ook nu kennen we een depressie. Zo'n depressie wordt onder andere gekenmerkt door een sterke stijging van de structurele (langdurige) werkloosheid. Op dit moment zijn er

in Europa officieel 35 miljoen werklozen, in feite zijn er zelfs meer dan 45 miljoen. Het probleem is dat ook in een fase van heropleving dit cijfer niet zal verbeteren. Werkloosheid is met andere woorden systeem immanent in de kapitalistische produktiewijze. Bij de Bantoes, bij de Indianen is er geen werkloosheid.

In zijn repliek nam De Grauwe stelling tegen deze bewering. Een vergelijking tussen de VSA en Europa leert dat in de VSA — nota bene het meest kapitalistische land — de tewerkstelling sterk is gestegen, waar ze in Europa daalde of stagneerde. In Europa is arbeid duur gemaakt. In België is de belasting op (arbeids)inkomens sinds 1970 meer dan verdubbeld. Daarentegen zijn de machines goedkoper gemaakt door het gevoerde industrieel beleid. In de VSA is dit alles veel minder gebeurd. Trouwens, in de Sovjet-Unie — een niet kapitalistisch land — is er dan wel officieel geen werkloosheid, maar er is wel een verdoken werkloosheid. Zo staat er aan iedere liftdeur een vrouw.

Waarop Mandel dan weer heftig uitviel. De statistieken van Reagan worden sterk in vraag gesteld, ook door officiële instanties. Volgens deze

laatste zijn er in de VSA 8 miljoen volledig- en 5 miljoen gedeeltelijk werklozen, terwijl er 6 miljoen uit de markt zijn getreden. Het is trouwens een dogma dat staatsussonkomst de werkloosheid doet stijgen. In de jaren 30 was er relatief weinig staatsussonkomst, en toch was er een werkloosheid van tot meer dan 40%. En wat de Sovjet-Unie betreft, men kan er zeer veel kritiek op hebben, maar één ding is er positief, namelijk het feit dat de mensen er minder hard werken. Het ligt niet in de menselijke aard om hard te werken.

Privatiseren

Een ander gesprekspunt betrof de overheidsinmenging in de ekonomie. Volgens De Grauwe zijn er bepaalde taken die beter door de overheid dan door de privésector kunnen worden volbracht. Zo is er ondermeer de concurrentieregeling, de overheid moet zorgen dat de markt openblijft. Daarnaast zijn er bepaalde 'externaliiteiten' (bijvoorbeeld milieuvervinging) die de overheid moet controleren daar de ondernemers dit niet uit vrije wil zullen doen. Ook op het vlak van de sociale zekerheid heeft de overheid een rol te vervullen. Sommige mensen 'vertonen gebreken', de overheid moet voor deze mensen een vangnet ophangen. Maar op de meeste andere vlakken is overheidsop treden verkeerd. Want de mensen streven hun eigenbelang na. Ook politici doen dat. Ze gebruiken de overheidsbedrijven veeleer als een politieke machine (politieke benoemingen,...) dan in het algemeen belang. Daarom is het beter vele domeinen aan de overheid te onttrekken, te privatiseren. De vrije concurrentie biedt betere garanties inzake eerlijke verdeling dan overheidsop treden.

Dit was bij Mandel duidelijk in het verkeerde keelgat geschoten. Hij gaat akkoord dat mensen door hun eigenbelang worden gemotiveerd. Maar, dat eigenbelang werkt verschillend voor bepaalde mensen in functie van hun positie in de maatschappij. Dat loochenen de liberalen. Zij beweren dat de mensen worden geboren met verschillende talenten. Een dogmatistische myte. Er is daarentegen wel een grote institutionele ongelijkheid. De vrije concurrentie tussen machten en machtelozen speelt altijd in het voordeel van de machten. Daarom kan men akkoord gaan met vrijheid,

Mandel: op een zwart-wit foto ziet hij er zo uit. (foto Peter Vermeiren)

maar *nooit* met de vrije concurrentie. En, is het niet in het eigenbelang van de meerderheid van de bevolking dat er geen werkloosheid is? Desondanks geeft de Belgische staat jaarlijks 130 miljard uit om werklozen tegen hun wil te dwingen niets te doen. Zou het niet verstandiger zijn om deze mensen aan het werk te zetten? En daar de privésector in gebreke blijft moet de overheid dat wel doen.

bankroet van de maatschappij in de Sovjet-Unie. Maar dat is helemaal geen socialistische maatschappij. Er bestaan overigens geen socialistische maatschappijen.

Er is wel een verrassing op komst. De grote renaissance van het socialisme gaat in het oosten opkomen. De nieuwe generatie is aan het opstaan en — verzekert Mandel — "dat gaat u op uw maag liggen, dat ga je niet kunnen verteren".

Daarop verwijt De Grauwe Mandel een dromer te zijn. "U verdedigt een socialistische maatschappij die nergens bestaat en nog nooit bestaan heeft". Volgens Mandel is het dan weer kortzichtig enkel als mogelijk te aanvaarden wat reeds bestaat. Omdat er geen socialistische landen bestaan, zijn ze daarom een droom? So what. Gedurende eeuwen waren het eind van de slavernij en het algemeen stemrecht ook dromen. Toch is het algemeen stemrecht er gekomen, en is de slavernij afgeschaft.

Geen van beide sprekers kon het publiek echt overtuigen. Mandel, die soms in het vuur van zijn betoog luid met de vuisten op tafel bonkte, gaf meermaals de indruk een verkiezingspeech te houden. De Grauwe gedroeg zich daartegenover als de koude berekenende wetenschapper, die even zijn lesje kwam opzeggen. Wellicht ook maar een pose, want wat hij zei was niet meer of niet minder wetenschappelijk dan wat Mandel verkondigde.

Renaissance

Vervolgens mocht De Grauwe een vraag formuleren die hij altijd al had willen stellen aan Mandel. Waarom heeft het marxisme, dat 20 jaar geleden zo populair was, nu zoveel aan belang ingeboet? Volgens Mandel heeft het marxisme helemaal niet aan belang ingeboet. In vergelijking met 20 jaar geleden is de marxistische aanhang wel verkleind, maar toen was er dan ook een uitzonderingssituatie. Als men de evolutie over langere termijn bekijkt, is het marxisme helemaal niet gemarginaliseerd, integendeel. Mandels eigen boeken — in alle bescheidenheid — verkopen beter dan ooit. (nvdv. In de inkomhal van de Grote Aula verkochten, naar goede kapitalistische gewoonte, Mandels partijgenoten al zijn boeken tegen alle behalve proletarische prijzen.)

In de VSA is er aan elke grote universiteit een leerstoel marxistische ekonomie. De feitelijke kwestie is het

Joost Bollens

De Grauwe: op een kleurenfoto zou hij er net zo uitzien. (foto Peter Vermeiren)

Deze week is er een Veto van 8 bladzijden, maar dat had u al gemerkt. Om de pagina's vol te krijgen, is er weer eens beroep gedaan op de kruiswoordraadselmaker, die zijn hersens mocht pijnigen om wat bladversel te bezorgen. Alvast hartelijk dank aan het front ter verdediging van MH. Ga door met de strijd!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Horizontaal

1. Speler bij Anderlecht — zo heet onze unief;
2. slee — listig;
3. invoer — meisjesnaam;
4. speelgoed voor jonge meisjes — aartsbisschop (afk.) — ontkenning;
5. afstand tussen de assen;
6. nam voedsel tot zich — lid van het parlement;
7. Amerikaanse speelfilm — zetel;
8. inhoudsmaat (afk.) — elektrisch geladen deeltje — moed, durf;
9. werkinstrument van de tuinier;
10. medicijnmiddel — uitroep van afkeer — muzikant;
11. schaaldier — vogel;
12. boom — andere naam voor jaarverantwoordelijke.

Vertikaal

1. Zoogdier — eerstejaars meisjesstudente;
2. heimwee;
3. naam van een zanger — meisjesnaam;
4. Algemene Rode Uiers — angst — tijdschrift (afk.);
5. andere naam voor zak, net — oude vrouw, besje;
6. trekkier — kunstwerk — draaikolk;
7. in de leeftijd van (lat. afk.) — muzikant;
8. hard, nors — nomen nescio — vervoermiddel;
9. as tussen de winden — muzikant;
10. frans lidwoord — speelgoed — zaak;
11. persoonlijk voornaamwoord — Olijke Fantastische Engers — letterkeer van een lidwoord;
12. weg, pad — jongensnaam — afk. van een nederlandse krant.

THESIS-werk

méer dan
HERSENEN-werk!

acco

KOPIEERT eindwerken

als GEDRUKT

én SNEL

én VERZORGD tot in de

acco
kopiedienst

vesaliusstraat 13 leuven
016/23.35.20 - 22.12.49

Advertentie

Een gesprek met Annemie Laurysens

Vijf jaar vredesweek aan de KUL

De universitaire vredesdag van 1 maart (verjaardag van de bikini) is een dag waaraan internationaal aandacht besteed wordt. Aan verschillende universiteiten in binnen- en buitenland is deze dag uitgegroeid tot een studiemoment rond de vredesproblematiek. De spiraal van de wapeningswedloop en het groeiende aanvoelen van onveiligheid in het eigen milieu stellen ook nieuwe vragen aan de universitaire opleiding. De universitaire vredesdag is méér dan een vermelding in de academische agenda. Aan de KU Leuven is deze dag inmiddels uitgegroeid tot een hele reeks van activiteiten, verspreid over de week van 2 tot 6 maart. De organisatie is in handen van de werkgroep vredesaktie. Deze werkgroep bestaat uit een 15-tal studenten en professoren die in de schoot van het Leuven Universitair Vredesforum opereren (LUV).

Dit jaar zal de vredesweek voor het vijfde opeenvolgende jaar georganiseerd worden aan de KUL. Over de centrale thema's van dit jaar en over de evolutie gedurende vijf jaren werking sprak Veto met Annemie Laurysens van de Universitaire Parochie, tevens lid van de Werkgroep Vredesaktie.

Veto: *Kan je ons eerst iets vertellen over het ontstaan van de vredesweek?*

Annemie Laurysens: «Wel, oorspronkelijk moesten we eigenlijk spreken over een vredesdag. Die kwam er voor

het verminderen is. Daar waar je enkele jaren geleden de grote aula moeiteloos vol kreeg met een debat over de wapenwedloop, de nukleaire winter of een figuur zoals Benson, is dit nu niet meer het geval. We zitten met een schaalverkleining en een temaverschuiving. Op uitdrukkelijke vraag van de studenten zelf wordt op de eerste centrale activiteit de problematiek van vooroordelen en vijandsbeelden benaderd vanuit een casus dichtbij, met name de beeldvorming

Veto: *Wat is jullie voornaamste bestrachting met deze vredesweek?*

Annemie Laurysens: «De vredesweek is op die vijf jaar tijd een stukje traditie geworden. In zoveel mogelijk fakulteiten wordt getracht om een verband te leggen tussen het vak en de vredesproblematiek. Eigenlijk zou de vredesweek zichzelf overbodig moeten maken. Zij heeft namelijk een signaalfunctie naar de profen toe, die er dan aandacht zouden aan schenken doorheen het jaar, elk vanuit hun eigen vakgebied. Dit zou dan tevens een aanzet zijn voor de studenten om hierover na te denken. Want het is toch niet serieus dat de ontfanger hier niet wat meer werk van maakt om op haar niveau hierover na te denken.»

Veto: *Hoe verloopt de samenwerking met hogerhand? Zijn er dekanten die weigeren om hun lessen op te schorten?*

Annemie Laurysens: «In heel wat fakulteiten is er een zeer positieve samenwerking, zowel met profen als met studenten. Maar toch blijft een groot deel van de profen ongeïnteresseerd. De reden hiervoor ligt

Annemie Laurysens: «De vredesweek is een stukje traditie geworden». (foto Peter Vermeiren)

het eerst aan de VUB, pas later (in '82, nvdv) ook aan de UCL en de KUL. Maar reeds in '83 werden de activiteiten gespreid over een hele week.»

Veto: *Is er sprake van enige evolutie in jullie werking? Zeker nu de politieke actualiteit niet meer overheerst wordt door de rakettenproblematiek zal wellicht ook de belangstelling enigszins afnemen.*

Annemie Laurysens: «Het is zeker zo dat de belangstelling geleidelijk aan

tussen Vlamingen en Walen en de rol van de media daarin. De tweede topic dringt zich op vanuit de nakende plaatsing van 32 nieuwe kernraketten. Er wordt gepeild naar het antwoord van de vredesbeweging hierop. Twee thema's dicht bij huis dus. Wat ook nieuw is dit jaar is de grote belangstelling van de kringen voor ons werk. Zo zijn er een aantal nieuwe kringen (Wina, VTK) die delegaties sturen naar de Werkgroep en er zijn dit jaar ook vele fakultaire initiatieven.»

meestal in de beperktheid van de opleiding, maatschappelijke problemen worden niet aan de orde gesteld. Meestal verschanst men zich binnen het eigen bastion. De openheid is soms ver te zoeken. Trouwens, dit geldt evenzeer voor het studentenpubliek.»

Geen show

Veto: *Sommige organisaties zien er geen graten in om door middel van een barnum reclame en een groots opgezette show de studenten toch nog wakker te krijgen voor bepaalde problemen. Denken we maar aan Student Aid.*

Annemie Laurysens: «Natuurlijk proberen wij ook een ruime interesse op te wekken. Wij hebben er heel wat energie ingestoken dit jaar om veel mensen aan te spreken. Maar toch kozen we er bewust voor om niet de commerciële showtoer op te gaan. Er zijn andere vormen die meer passen bij een degelijk universitair niveau. Het is de bedoeling om op wetenschappelijk niveau over vrede te praten. Niet alles wat we doen hoeft massa's volk aan te lokken. Zo is er elke maand een basistraining *geweldloze weerbaarheid*. Ondanks de kleinschaligheid van dit project is de kwaliteit zeer hoog en dat is ook belangrijk naar buitenuit.»

Veto: *Is het vanuit dit streven naar gelijkheid dat het politieke aspect van de rakettenkwestie op de achtergrond gehouden wordt?*

Annemie Laurysens: «Pas op, ik beweer niet dat het politieke gesprek niet moet gevoerd worden. Maar we beogen inderdaad geen directe confrontatie met politici. Hun standpunten zijn bekend en anders bieden hen toch maar een eigen spreekforum. Zo zullen er bij het debat over de vijandsbeelden tussen Vlamingen en Walen enkel wetenschappers en journalisten aanwezig zijn. Zo krijg je een totaal ander gesprek. Politici spreken vanuit hun respectieve belangen en dat is ook show.»

Geert Dhont

AGENDA

samenstelling: Joost Bollens

Woensdag 4 maart 1986

- 10.00 u. **DEBAT** Vredesweek bij T.W. 'Ingenieurs en verantwoordelijkheid m.m.v. profen T.W., in Celestijnenlaan 200, aud N, org. werkgroep vredesaktie.
- 11.00 u. **LEZING** Vredesweek 'Levinas over vrede' door prof. R. Burggraeve, in HIN, lokaal C, org. werkgroep vredesaktie.
- 15.00 u. **LEZING** 'The phenomenon of religious cults in the USA' door M. Andres, in Erasmushuis, Bl. Inkomststraat 21, org. Interfaculty program of american studies.
- 15.00 u. **DEBAT** Vredesweek 'Wetenschap en vrede' m.m.v. profen soc. wet., in fak. der soc. wet., org. werkgroep vredesaktie.
- 16.15 u. **LEZING** Vredesweek bij wetenschappers 'Nood aan een nieuwe wetenschapopvatting' door prof. H. Roelants, in Celestijnenlaan 200, geb. L, org. werkgroep vredesaktie.
- 17.00 **LEZING** 'De universiteit' door Marc Debrock, in 'tStuc, org. Stuc, inkom gratis.
- 19.00 u. **LEZING** 'Het ontstaan van het woudlandschap in de Nederlanden' door H. Devisscher, in MSI 00.28, org. Mecenas, inkom 50/70.
- 20.00 u. **TALKSHOW** Vredesweek 'Vijandsbeelden tussen Vlamingen en Walen en de rol van de media' met o.a. prof. Van Avermaet, Lagrou, ... in L en W, 8ste verd., org. werkgroep vredesaktie.
- 20.30 u. **TEATER** Bacchanten van Akt/Vertikaal, in Vlamingenstraat 83, org. Stuc, inkom 140/200.

Donderdag 5 maart

- 11.00 u. **KOLLOKWIUM** Vredesweek 'Pacifisme: de politiek van Jezus?' in de fak. der god., in Maria Theresia 6, org. werkgroep vredesaktie.
- 14.30 u. **LEZING** 'De rol van de kerk in de Filipijnen' met prof. G. De Schrijver, J.M. Sison, in conferentiezaal pauscollege (MT-kollege).
- 17.00 u. **LEZING** 'Landbouwvraagstuk in de Filipijnen' met prof. A. Martens, J.M. Sison, in Van Evenstr. 2B, 3de verd. (03.16).
- 17.00 u. **LEZING** Vredesweek bij landbouw 'Wetenschappers na de bom' dor prof. H. Roelants, org. werkgroep vredesaktie.
- 20.00 u. **BENEFIET** Voorstelling van Frank Dingenen en Felice Damiano t.v.v. Oikonde Leuven vzw, in grote aula, org. Oikonde, inkom 180/220.
- 20.00 u. **PANELGESPREK** Vredesweek 'Nieuwe raketten, ook nieuwe acties? Het antwoord van de vredesbeweging', moderator prof. W. Leirman, in kleine aula, org. werkgroep vredesaktie.
- 20.00 u. **LEZING** Prof. F. De Graeve over Ramanuja in de reeks spijfformen in het oosten, in L en W, org. Inforiënt, inkom 50.
- 20.00 u. **LEZING** Avonden van de architectuur, J. Van Oevelen, in aud. De Molen.
- 20.00 u. **KONFERENTIE** José-Maria Sison, de Filipijnse linkerzijde, in MT 14, org. AIB, Elcker-Ik, Oxfam, kristenen voor socialisme.
- 20.30 u. **TEATER** Bacchanten van Akt/Vertikaal, in Vlamingenstraat 89, org. Stuc, inkom 140/200.
- 20.30 u. **FILM** Stagecoach (filmmonumenten) in AV, org. DAF.

Maandag 9 maart

- 20.00 u. **DEBAT** Historici zonder publiek. Kleine en grote geschiedschrijving op gescheiden wegen, in L en W, org. Post-Factum.
- 20.30 u. **LEZING** 'Licht en schaduw' door Willem De Greef, in AV, org. DAF.
- 20.30 u. **TEATER** Het beest in de jungle door teater Malpertuis, in 'tStuc, org. Germania, inkom 150/200.
- 22.30 u. **FILM** La belle captive van Alain Robbe-Grillet, in AV, org. DAF.

Dinsdag 10 maart

- 20.30 u. **TEATER** De fysici door Antigone, in zaal Lekkerveld, org. VTK, Wina, landbouw.
- 20.30 u. **FILM** La belle captive in AV, org. DAF.
- 22.30 u. **FILM** La truite van J. Losey, in AV, org. DAF.

Woensdag 11 maart

- 15.00 u. **LEZING** 'Perceptions of the american landscape' door prof. H. Cohen, in L en W, 8ste verd., org. program of american studies.
- 17.00 u. **LEZING** 'De universiteit' door R. Borghgraef, in 'tStuc, org. Stuc.
- 20.00 u. **FORUM** Links in Vlaanderen, met Rudi Laermans en Eddy Daniels, in AV, org. Polekar.
- 20.00 u. **DEBAT** Verzuiling met Billiet Aelvoet, Pataer, in AV 91.12, org. Agalve-studenten.
- 20.30 u. **FILM** West side story in 'tStuc, org. Stuc.
- 20.30 u. **LEZING** 'Filmnostalgie' door E. De Kuyper, in AV, org. DAF.
- 20.30 u. **LEZING** 'Vasten, vroeger en nu' door prof. H. Servotte en L. Kleiden.
- 23.00 u. **FILM** A strange love affair (E. De Kuyper) in AV, org. DAF.

TENTOONSTELLINGEN

- FACULTY CLUB** Jos Geboers tot en met 13 maart van 9 tot 11.30 en van 15 tot 19 uur.
- UZ GASTHUISBERG** Toon Vanmechelen, schilderijen, keramiek en statiebeelden, tot en met 22 maart van 8 tot 20 uur.
- BIB GODGELEERDHEID** Mozes Maimonides tot en met 13 maart van 9 tot 19 uur.
- DE SPUYE** Jef Gilles, grafiek tot 19 maart.

Gezocht: goed of slecht

De Veto-zaalvoetbalploeg is er voor u. Wij durven iedere tegenstander aan. Als u — of u ploeg — geïnteresseerd is om een partijtje te sjetten, doe dan het volgende: reserveer een plein (niet op zondagavond, want dan sjetten wij de Veto drukklaar) en verwittig ons. Bovendien delen wij in de onkosten.

Les moules rouges

Voetbaldroom aan diggelen

Het gaat niet goed met de zaalvoetbalploeg van Veto. *Les Moules Rouges* werden donderdagavond op een hoopje bijeengeveegd door de *Communication All Stars*, onlangs nog winnaar van het interjaren-tornooi van de faculteit der Sociale Wetenschappen.

U weet misschien nog dat *Les Moules Rouges* hun eerste — en tot nog toe enige — overwinning behaalden tegen de *Communication All Stars* in een spannende wedstrijd die eindigde op 9-8. De revanche-wedstrijd vorige week was een lachertje. De spanning was al na vijf minuten uit de wedstrijd verdwenen. *Les Moules Rouges* konden nog gelijke tred houden tot 1-1, maar enkele minuten later dreven de *Communication All Stars* de stand op tot 4-1. Dit was het begin van een doelpuntenkermis.

delden doorheen de verdediging van *Les Moules Rouges* en scoorden gemiddeld om de drie minuten een doelpunt. Na 25 minuten voetbal prijkte op het scorebord de keiharde realiteit: *Les Moules Rouges* in het verlies met 8-1.

In de tweede helft rukten *Les Moules Rouges* wel eens geregeld op naar de goal van de tegenpartij, maar een attente doelwachter bij de *Communication All Stars* hield de ballen uit het net. De vernedering was zelfs zo groot dat diezelfde keeper ook nog een doelpunt wist te maken.

Om de jongens van *Les Moules* niet te erg in de vernieling te schrijven, zullen we enkel nog de beschamende eindstand vermelden: een 18-3 zege voor de *Communication All Stars*, die hiermee hun misstap van de vorige keer meer dan recht wisten te zetten.

Met de hulp van een leider-kolonel in de ploeg en mits wat training kunnen *Les Moules Rouges* misschien nog een 'grote' zaalvoetbalploeg worden. (MH)